

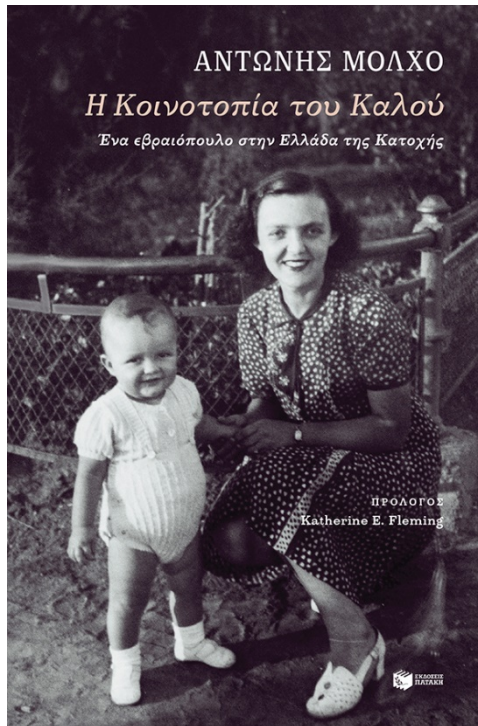
ΑΝΤΩΝΗΣ ΜΟΛΧΟ

Η Κοινοτοπία του Καλού.

Ένα εβραϊόπουλο στην Ελλάδα της Κατοχής

Πρόλογος της Katherine E. Fleming

Εκδόσεις Πατάκης, Αθήνα Νοέμβριος 2022

Στο πιο προσωπικό κείμενο της μακράς πορείας του, ο καθηγητής ευρωπαϊκής ιστορίας Αντώνης Μόλχο εξιστορεί τις περιπέτειες που έζησε από τα τέσσερα μέχρι τα έξι του, όταν οι γονείς του, με αξιομνημόνευτη αυτοθυσία, τον διέσωσαν από τα εγκληματικά σχέδια των Γερμανών κατακτητών. Μιλά για τη βοήθεια που αυτός και η οικογένειά του έλαβαν από καθημερινούς ανθρώπους, οι οποίοι, ρισκάροντας την ίδια τους τη ζωή, τους προστάτεψαν. Ο τίτλος του βιβλίου, εμπνευσμένος από το διάσημο κείμενο της Hannah Arendt, αποτίει φόρο τιμής στους σιωπηλούς αυτούς ήρωες, στη σεμνότητα και στην αυταπάρνησή τους.

Ανασκαλεύοντας τα κοιτάσματα της προσωπικής του μνήμης, ο συγγραφέας έρχεται διαρκώς αντιμέτωπος με εναγώνια ερωτήματα: Τι θυμόμαστε; Πώς θυμόμαστε; Τίνος είναι τελικά οι μνήμες μας; Υπάρχει άραγε

ένας μοναδικός και αναλλοίωτος εαυτός τον οποίο κουβαλάμε μέσα μας από τα παιδικά χρόνια μέχρι τα γηρατειά μας;

Ταυτόχρονα, ο Αντώνης Μόλχο επαναθέτει το ζήτημα της ταυτότητας των Θεσσαλονικιών εβραίων, πριν και αμέσως μετά την Κατοχή. Σε ποιο βαθμό οι εβραίοι θεωρούσαν (ή μπορούσαν να θεωρήσουν) τους εαυτούς τους Έλληνες; Πώς κατόρθωσε ο ίδιος να συμφιλιωθεί με τις επώδυνες μνήμες; Στην περίπτωση του, η συνειδητοποίηση του τραύματος του Ολοκαυτώματος τον βοήθησε και τον βοηθά να καταλάβει την πορεία της ζωής του. (Από την έκδοση).

"Χρονικό; Απομνημόνευμα; Ιστορία; Όπως και να δοκιμάσει κανείς να ονομάσει το βιβλίο του Αντώνη Μόλχο, πιστεύω ότι θα το αδικήσει. Ο Μόλχο, σπουδαίος ιστορικός, παίζει με όλες τις δυνατότητες που του προσφέρει η γραφή, για να μας δώσει ένα αφήγημα εξαιρετικά συναρπαστικό, όσο και διδακτικό για τις σχέσεις ανάμεσα στη μνήμη και στην ιστορία. Και κυρίως για το τι σήμαινε να είσαι εβραϊόπουλο στη Θεσσαλονίκη της δεκαετίας του 1940". (Κώστας Κωστής)